

EESTIMAA LOODUSE FOND

Hr Rene Kokk
Keskkonnaministeerium
Rene.Kokk@envir.ee, keskkonnaministeerium@envir.ee

03.07.2020 nr 161

Keskkonnaorganisatsioonide ühised soovitused 2021 Läänemere püügivõimalusteks

Austatud minister!

2020. a oktoobris kohtuvad Euroopa kalanduse eest vastutavad ministrid, et otsustada Läänemere püügivõimaluste üle 2021. aastal. Samal ajal ole veel täidetud Euroopa Liidu ühise kalanduspoliitika (ÜKP) artikkel 2(2) raames 2020. aastaks võetud kohustused hoida ja taastada kalavarude populatsioonide biomass maksimaalse jätkusuutliku saagikuse kõrgemal tasemel¹.

Eestimaa Looduse Fond (ELF) koos organisatsioonidega Coalition Clean Baltic, Oceana, Our Fish, Maailma Looduse Fond (WWF), FishSec, Seas At Risk, PEW, Suomen luonnonsuojeluliitto ja Danmarks Naturfredningsforening kutsuvad liikmesriikide kalanduse eest vastutavaid ministreid mitte ületama Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) teaduslikku soovitust ja austada ÜKP raames tehtud kokkuleppeid.

Pooled iga-aastastest lubatud püügikogustest (TAC) olid eelmisel aastal ministrite otsusel suuremad, kui teadlaste soovitusel, mis tuginevad hetkel parimatele teadmistele kalavarude kohta. Eirates nii ICESi kui ka Euroopa Komisjoni soovitusi, ületasid ministrid möödunud aasta maksimaalse jätkusuutliku saagikuse püügivõimalusi ning rikkusid ÜKP raames võetud kohustusi. Lisaks eemaldati ministrite otsusel Komisjoni soovitusel paremaks püügiseireks, mis aidanuks vähendada soovimatut saaki ja tagasiheidet².

Läänemere merekeskkonna kaitse komisjoni (HELCOM) holistiline analüüs näitas, et Läänemere seisundi parandamisel ollakse mitmetes tegevustes maha jäänud. Seda vaatamata sellele, et on võetud eesmärk saavutada hea keskkonnaseisund (GES) 2020. aastaks, vastavalt merestrategie raamdirektiivile (MFSD) ja vastavalt HELCOMi Läänemere tegevuskavale (BSAP) 2021. aastaks³.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1380&from=EN>

² https://www.pewtrusts.org/-/media/assets/2020/04/20200415-analysis_of_fisheries_council_agreement_on_fishing_opportunities_in_the_balticsea-2020-pew.pdf?la=en&hash=1D865B66F858D72663A89057FA942BAF38398EAE

³ <https://helcom.fi/media/publications/BSEP155.pdf>

SA EESTIMAA LOODUSE FOND

Staadioni 67, Tartu 51008 +372 742 8443 elf@elfond.ee www.elfond.ee

Reg nr 90001457 EE282200221005100292 (Swedbank)

Veel enam: Euroopa roheline kokkulepe⁴ kohustab Euroopa Liitu tegelema kliimamuutustest tulenevate tagajärgedega, hoidma ja taastama elurikkust ning järgima „rohevannet mitte tekitada kahju“⁵. Merede hea tervise taastamiseks kohustab nii ELi elurikkuse strateegia aastani 2030⁶ kui ka ÜKP⁷ võtma kalapüügi majandamisel kasutusele ökosüsteemipõhise lähenemiseviisi, piirama püügitegevuse keskkonnamõjusid ning vältima ja vähendama võimalikult palju soovimatut saagi püüki.

Oktoobris toimuval põllumajandus- ja kalandusnõukogu istungil on ministritel 2021. aasta püügisoovituste otsustamisel selge ja käegakatsutav võimalus täita ÜKP raames võetud õiguslikud kohustused lõpetada ülepüük ning alustada EL elurikkuse strateegiaga seatud eesmärkide täitmist.

All on ära toodud keskkonnaühenduste 2021. aasta Läänemere püügisoovitused, mis on kooskõlas EL kalandusalaste õigusaktide, teadlaste soovitude ja kokkulepetega kolmandate riikidega jagatud kalavarude kohta.

Soovitame tungivalt kalanduse eest vastutavatel ministritel nõustuda järgmiste ettepanekutega:

- Iga-aastased lubatud püügikogused (TAC) ei tohi ületada maksimaalset jätkusuutliku saagikuse (MJS) piiri kõikidele MJS indikaatoriga kalavarudele;
- Varude puhul, kus MJS indikaator puudub, tuleb arvestada Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) soovitatud ettevaatusprintsipiiga;
- Lubatud väljapüük ei tohi ületada F_{MSY} taset, mis on paika pandud EL Läänemere mitmeaastasel majandamisplaaniga (MAP)⁸ ning kudekarja biomass (SSB) ei tohi olla alla MJS $B_{trigger}$ taseme;
- Lubatud väljapüük võiks olla pigem ettevaatlik, et võtta arvesse kalavarudega kaasas käivaid ruumilisi ja ajalisi ebamäärasusi (võimalik valeandmete esitamine, tagasiheide, hinnangute erapoolikus jne), liikidevahelist koosmõju (näiteks kilu-tursk), varude täienemise madalat taset, ning samal ajal arvestada teisi olulisi mõjureid (reostus, eutrofeerumine, kliimamuutused) Läänemere ökosüsteemile, mis tõenäoliselt mõjutavad ka kalavarude biomassi;
- Lubatud püügikoguste määramisel tuleb arvestada lossimiskohustuse mitterakendamist ning nõuda traalpüügil (laevad >12m) elektroonilist monitooringut (näiteks kaamerad), pardal viibivaid vaatlejaid või alternatiivina seada lubatud püügikogused allapoole ICESi püügisoovitusi, et vältida püügikoguste ületamist illegaalse püügi või soovimatut kaaspüügiga;
- Tagada lubatud püügikoguste arvutuste läbipaistvus;

⁴ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0009.02/DOC_1&format=PDF

⁵ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a3c806a6-9ab3-11ea-9d2d-01aa75ed71a1.0012.02/DOC_1&format=PDF

⁶ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a3c806a6-9ab3-11ea-9d2d-01aa75ed71a1.0012.02/DOC_1&format=PDF

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1380&from=EN>

⁸ Koostatud ICES MJS eeskirja põhjal

- Parandada otsustusprotsesside läbipaistvust, tehes avalikuks kõik soovitused, mis esitatakse pärast Komisjoni ametlikku ettepanekut.

Lugupidamisega

Silvia Lotman
juhatuse liige
/allkirjastatud digitaalselt/

Kontakt: Joonas Plaan, säästliku kalanduse programmi ekspert, joonas.plaan@elfond.ee

Kokkuvõte keskkonnaühenduste püügisoovitustest 2021. aastaks⁹.

Liik ja püügipiirkond	2020. aasta TAC	ICESi nõuande alus	ICES püügikoguste soovitus 2021. aastaks (t)	ICES soovitus kohandatud vastavalt: - kolmandatele riikidele ja- gatud kalavarudele - varude segunemisele	Keskkonnaühenduste TAC soovitus ja lisameetmed 2021. aastaks
Idapoolne Läänemere tursk (SD 25-32)	2,000 t	Ettevaa- tusprintsip	0	Ei kohaldu	0 t - Suurendada monitooringut ja kontrolli kõikidel alustel, mis kasutavad aktiivpüünist, kombineerides elektroonilist kaugseiresüsteemi traditsiooniliste seiremeetoditega. - Kohalda lisameetmed, et vähendada kaaspüüki. - Jätkata harrastuspüügi meetmetega, mis lepiti kokku 2020.
Läänepoolne Läänemere tursk (SD 22-24)	3,806 t	EL MAP (F _{MSY})	4,635 (v.a. harrastuspüük)	Ei kohaldu	≤2,960 t - Kaaluda seadmast TAC F _{MSY} madalamale skaalale, toetudes ICES soovitusele (2,960 - 4,635 t). - Sulgeda tursapüük piirkonnas SD 24 Jätkata tursapüügi moratoriumiga piirkonnas SD 22-23 kudemisperioodil (veebmär). - Suurendada monitooringut ja kontrolli kõikidel alustel, mis kasutavad aktiivpüünist, kombineerides elektroonilist kaugseiresüsteemi traditsiooniliste seiremeetoditega. - Jätkata harrastuspüügi meetmetega, mis lepiti kokku 2020.

⁹ Täpsemad selgitused leiab kaaskirjana olevast inglise keelsest püügisoovituste dokumendist.

Liik ja püügipiirkond	2020. aasta TAC	ICESi nõuande alus	ICES püügi-koguste soovitus 2021. aastaks (t)	ICES soovitus kohandatud vastavalt: - kolmandatele riikidele ja-gatud kalavarudele - varude segunemisele	Keskonnaühenduste TAC soovitus ja lisameetmed 2021. aastaks
Kilu (22-32)	210,147 t	EL MAP (F _{MSY})	247,952	Vähendada Vene osa 10.08% .	≤222,958 t - Kaaluda seadmast TAC F _{MSY} madalamale skaalale, toetudes ICES soovitusele (163,265 - 222,958 t). - Sisse viia piirangud piirkondades 25-26, et kalandust jaotada piirkondadesse 29 & 32. - Suurendada kontrolli ja järelvalvet nii laevadel, kui ka lossimisel, et vältida valearuandeid.
Läänemere heeringas/räim (SD 22-24)	3,150 t	MJS lähene-mine	0	Ei kohaldu	0 t - Lisameetmed Põhja meres ja piirkondades 20-21, kuna kudeva kevadheeringa püük Põhja meres on vältimatu.
Läänemere keskosa räim (SD 25-27, 28.2, 29 & 32)	153,384 t	EL MAP (F _{MSY})	111,852	Vähendada Vene osa 9.5%. SD 28.2 püügist võtta 514t ja keskosa räimepüügist võtta 4189t ja lisada Liivi lahe (28.1) püügile.	≤97,551 t - Kaaluda seadmast TAC F _{MSY} madalamale skaalale, toetudes ICES soovitusele (72,319 - 97,551 t). - Suurendada kontrolli ja järelvalvet nii laevadel, kui ka lossimisel, et vältida valearuandeid.
Liivi lahe räim (SD 28.1)	34,445 t	EL MAP (F _{MSY})	35,771	SD 28.2 püügist võtta 514t ja keskosa räimepüügist võtta 4189t ja lisada Liivi lahe (28.1) püügile.	≤39,446 t
Botnia mere räim (SD 30-31)	65,018 t	Ettevaa-tusprintsip	65,018	Ei kohaldu	≤65,018 t

Liik ja püügipiirkond	2020. aasta TAC	ICESi nõuande alus	ICES püügikoguste soovitus 2021. aastaks (t)	ICES soovitus kohandatud vastavalt: - kolmandatele riikidele ja-gatud kalavarudele - varude segunemisele	Keskonnaühenduste TAC soovitused ja lisameetmed 2021. aastaks
Merilest (SD 21-32)	6,894 t	Lest SD 21-23: EL MAP (F _{MSY}) Lest SD 24-32: Ettevaa-tusprintsiiip	5,176 3,297	Vähendada püügivõimalust piirkonnas SD 21. Kasutada ICES soovitust.	≤7,754 t - Suurendada järelvalvet kõikidel lestapüügile keskendunud alustel suure tursa kaas-püügi tõttu. - Kaaluda seadmast väiksem TAC, kui 7,754 t, et anda idapoolsele tursale aega taastuda. - Kaaluda püügi osalist sulgemist piirkondades 24 ja 26, kus idapoolse tursa kont-sentratsioon on suurim. - Kaaluda kasutusele võtta rohkem selektiivsemat püü-gimeetodi, et vältida tursa kaaspüüki
Läänemere lõhe (SD 22-31)	86,575 isendit	Ettevaa-tusprintsiiip	96,600 isendit	Vähendada Vene osa 1.9% .	- Kaaluda veelgi ettevaatliku-mat püügimahtu 75,831 isendit , aga mitte mingil juhul ei tohiks ületada 94,765 isendit.
Soome lahe lõhe (SD 32)	9,703 isendit	Ettevaa-tusprintsiiip	9,800 isendit	Vähendada Vene osa 9.3%.	≤8,889 isendit